

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-74-150(9)/12/CS

Warszawa, dnia 7 maja 2013 r.

DECYZJA DIH-2 NR 35/2013

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 w związku z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (j.t. Dz. U. z 2013 r., poz. 267) oraz art. 7 ust. 1 pkt 1, art. 12 ust. 1, art. 24 ust. 1, 4 i 5 w związku z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. nr 169, poz. 1200 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie ponownego rozpatrzenia sprawy dotyczącej zobowiązania przedsiębiorców: Szymona Brodzik oraz Agnieszki Brodzik, wspólników Spółki Cywilnej P.W. Szymon Brodzik, Agnieszka Brodzik S. C. „AJS” w Świdniku, do uiszczenia na rachunek Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych próbki oleju napędowego o numerze 1208/12/5714, niespełniającego wymagań jakościowych, zakończonej decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nr DIH-2 Nr 10/2013 z dnia 4 lutego 2013 r., Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **utrzymuje zaskarżoną decyzję w mocy.**

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 4 marca 2013 r., przedsiębiorcy Szymon Brodzik oraz Agnieszka Brodzik, wspólnicy Spółki Cywilnej P.W. Szymon Brodzik, Agnieszka Brodzik S.C. „AJS” w Świdniku (dalej: „Przedsiębiorca” lub „Strona”), złożyli wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nr DIH-2 Nr 10/2013 z dnia 4 lutego 2013 r., dotyczącą zobowiązania Przedsiębiorcy, do uiszczenia na rachunek Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych próbki oleju napędowego o numerze 1208/12/5714, niespełniającego wymagań jakościowych.

W trakcie kontroli przeprowadzonej w dniu 24 października 2012 r. na stacji paliw w Świdniku, przy ul. Mełgiewskiej 79, inspektorzy reprezentujący Lubelskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej pobrali do badań z partii liczącej około 2000 litrów próbki oleju napędowego, tj. próbkę numer 1208/12/5714 i próbkę kontrolną numer 4226/12/5714 w ilości 4 litrów każda, na podstawie protokołu pobrania próbek paliw nr 000677.

Następnie inspektorzy reprezentujący Lubelskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej za pośrednictwem inspektorów reprezentujących Podkarpackiego Wojewódzkiego

Inspektora Inspekcji Handlowej w dniu 26 października 2012 r. przekazali próbki oleju napędowego do akredytowanego, niezależnego laboratorium Instytutu Nafty i Gazu w Krakowie, według protokołu przyjęcia do badania NR M/TA2/161/2012.

Badania laboratoryjne przeprowadzone przez akredytowane, niezależne laboratorium Instytutu Nafty i Gazu w Krakowie (protokół z badań nr M/TA2/161/2012) wykazały, że oferowany w dniu kontroli, tj. 24 października 2012 r. olej napędowy (o numerze próbki 1208/12/5714), nie spełnia wymagań jakościowych określonych w obowiązującym w dniu kontroli § 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 9 grudnia 2008 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych (Dz. U. z 2008 r. Nr 221, poz. 1441 ze zm.), zwanego dalej: „rozporządzeniem w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych”, z uwagi na zaniżony parametr odporność na utlenianie. Wynik badania wyniósł 9,5 h przy wymaganiach jakościowych min. 20 h.

W toku kontroli w dniu 12 listopada 2012 r. inspektorzy reprezentujący Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Lublinie, zapoznali Stronę z wynikami badań próbki oleju napędowego pobranej w dniu 24 października 2012 r. o numerze 1208/12/5714 oraz przekazali Przedsiębiorcy egzemplarz protokołu z badań numer M/TA2/161/2012 w/w próbki. (k. 6-10). Kontrolowany pismem z dnia 12 listopada 2012 r. złożył wniosek o zbadanie próbki kontrolnej o numerze 4226/12/5714.

Badania laboratoryjne przeprowadzone przez akredytowane, niezależne laboratorium Ośrodka Badawczo – Rozwojowego Przemysłu Rafineryjnego S. A. w Płocku (protokół z badań nr 2294/2012) wykazały, że oferowany w dniu kontroli olej napędowy (o numerze próbki kontrolnej 4226/12/5714), nie spełnia wymagań jakościowych określonych w obowiązującym w dniu kontroli § 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych, z uwagi na parametr odporność na utlenianie. Wynik badania wyniósł 8,6 h przy wymaganiach jakościowych min. 20 h.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów mając na uwadze wyniki badań laboratoryjnych przeprowadzonych przez laboratorium Instytutu Nafty i Gazu w Krakowie, zgodnie z art. 61 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.), pismem z dnia 28 grudnia 2012 r., powiadomił Przedsiębiorcę, jako stronę postępowania, o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie dotyczącej ustalenia wysokości należności pieniężnej stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań próbki oleju napędowego oraz zobowiązania przedsiębiorcy do jej uiszczenia na rachunek Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Przedsiębiorca został także poinformowany, że przed wydaniem decyzji kończącej postępowanie w sprawie, jako stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 Kodeksu postępowania administracyjnego, prawo wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz żądań zgłoszonych w trakcie postępowania, a także prawo do składania wniosków dowodowych. Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa.

Decyzją nr DIH-2 Nr 10/2013 z dnia 4 lutego 2013 r., Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zobowiązał Przedsiębiorcę do uiszczenia na rachunek Urzędu Ochrony Konkurencji i

Konsumentów kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych próbki oleju napędowego o numerze 1208/12/5714, niespełniającego wymagań jakościowych.

Pismem z dnia 4 marca 2013 r. Strona złożyła wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, uznając że obciążenie jej kosztami badań laboratoryjnych jest niezasadne. Według Strony nie można jednoznacznie stwierdzić, że paliwo nie spełnia wymagań jakościowych. Zdaniem Przedsiębiorcy, fakt iż tylko jedna z metod badawczych potwierdza niewłaściwą jakość paliwa, nie oznacza że paliwo takie jest niewłaściwej jakości. Przepisy bowiem nie faworyzują żadnej z metod, a zatem dopiero negatywny wynik badań obydwojema metodami, stanowi o wadliwej jakości paliwa. Tym samym Przedsiębiorca uznaje, iż w sprawie doszło do naruszenia art. 3 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw. Dodatkowo Przedsiębiorca wskazuje na nieprecyzyjność norm. Poza tym, w ocenie Strony, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem niewłaściwym w niniejszej sprawie. Przedsiębiorca zauważa także, iż na gruncie postępowania administracyjnego spółka cywilna nie może ponosić odpowiedzialności solidarnej. W konkluzji Strona zauważa, iż ewentualne konsekwencje związane z paliwem niewłaściwej jakości powinien ponosić jego dostawca, podkreślając że dostawy paliw pochodzą od renomowanych firm i są poświadczone certyfikatami jakości, a zatem Przedsiębiorca prowadzi działalność z należytą starannością.

Pismem z dnia 11 marca 2013 r., Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów powiadomił Przedsiębiorcę, o wszczęciu postępowania w przedmiocie ponownego rozpatrzenia sprawy zakończonej zaskarżoną decyzją nr DIH-2 Nr 10/2013 z dnia 4 lutego 2013 r. Przedsiębiorca został także poinformowany, że przed wydaniem decyzji kończącej postępowanie w sprawie, jako stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 Kodeksu postępowania administracyjnego, prawo wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz żądań zgłoszonych w trakcie postępowania, a także prawo do składania wniosków dowodowych. Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa.

Rozpoznając wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Mając na względzie całość zebranego w sprawie materiału dowodowego, na wstępie należy podkreślić, iż stosownie do postanowień art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. Nr 169, poz. 1200 ze zm.), dalej: „ustawa o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw” – paliwa transportowane, magazynowane, wprowadzane do obrotu oraz gromadzone w stacjach zakładowych powinny spełniać wymagania jakościowe określone dla danego paliwa, ze względu na ochronę środowiska, wpływ na zdrowie ludzi oraz prawidłową pracę silników zamontowanych w pojazdach, ciągnikach rolniczych, a także maszynach nieporuszających się po drogach.

Jak już podniesiono na wstępie, badania laboratoryjne przeprowadzone przez akredytowane, niezależne laboratorium Instytutu Nafty i Gazu w Krakowie (sprawozdanie z badań nr M/TA2/161/12) wykazały, że oferowany w dniu kontroli, tj. 24 października 2012 r. olej napędowy (o numerze próbki

1208/12/5714), nie spełnia wymagań jakościowych określonych w obowiązującym w dniu kontroli § 1 pkt 2 rozporządzenia, z uwagi na zaniżony parametr odporność na utlenianie. Wynik badania wyniósł 9,5 h przy wymaganiach jakościowych min. 20 h.

Negatywną jakość badanego paliwa potwierdziły badania laboratoryjne przeprowadzone przez akredytowane, niezależne laboratorium Ośrodka Badawczo – Rozwojowego Przemysłu Rafineryjnego S. A. w Płocku (protokół z badań nr 2294/2012) wykazały, że oferowany w dniu kontroli olej napędowy (o numerze próbki kontrolnej 4226/12/5714), nie spełnia wymagań jakościowych określonych w obowiązującym w dniu kontroli § 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych, z uwagi na parametr odporność na utlenianie. Wynik badania wyniósł 8,6 h przy wymaganiach jakościowych min. 20 h.

Biorąc powyższe pod uwagę, należy podkreślić, iż zarówno próbka, jak i próbka kontrolna oleju napędowego, pobrane w dniu 24 października 2012 r., nie spełniały wymagań jakościowych określonych w § 1 pkt 2 rozporządzenia, z uwagi na zaniżony parametr – odporność na utlenianie.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw zabrania się transportowania, magazynowania, wprowadzania do obrotu oraz gromadzenia w stacjach zakładowych paliw ciekłych, jeżeli nie spełniają wymagań jakościowych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 3 ust. 2 pkt 1 lub art. 6 ust. 3 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw.

W kontekście powyższego należy stwierdzić, iż wprowadzenie do obrotu oleju napędowego, niespełniającego wymagań jakościowych określonych w rozporządzeniu, stanowi naruszenie dyspozycji cytowanych powyżej przepisów art. 3 ust. 1 i art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw.

Odnosząc się do kluczowego – z punktu widzenia toczącego się postępowania – zarzutu Strony, a mianowicie niewłaściwości Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów do prowadzenia postępowania, toczącego się w oparciu o przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, mającego na celu zobowiązanie przedsiębiorcy do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań próbki paliwa, na wstępie należy zauważyć, iż Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, zarządza systemem monitorowania i kontrolowania jakości paliw. Celem jaki legł u podstaw wydania ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, jest ograniczenie negatywnych skutków oddziaływania paliw na środowisko oraz zdrowie ludzi (art. 1). Dla realizacji tego celu został stworzony system monitorowania i kontrolowania jakości paliw (art. 11) mający za cel przeciwdziałanie transportowaniu, magazynowaniu, wprowadzaniu do obrotu paliw niespełniających wymagań jakościowych określonych w odrębnych przepisach. Do zadań systemu należy m.in. kontrolowanie jakości paliw u przedsiębiorców. Systemem, jak to już wskazano powyżej, zarządza Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (art. 12), zaś czyni to przy pomocy Inspekcji Handlowej. W toku postępowania inspektorzy Inspekcji Handlowej pobierają dwie próbki

paliwa (art. 17), a następnie sporządzają protokół pobrania próbki (art. 20 ust. 1). Próbki przekazywane są do akredytowanego laboratorium (art. 20). Przepis art. 24 ust. 1 omawianej ustawy, w sytuacji gdy badania wykazały, że paliwo nie spełnia wymagań jakościowych, obliguje zarządzającego systemem do zobowiązania kontrolowanego w drodze decyzji do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań. Z taką sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie. A zatem, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, wydając decyzję o zobowiązaniu przedsiębiorcy do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań wykonuje swój ustawowy obowiązek.

Ponadto wypada wyjaśnić, iż w sytuacji, gdy przeprowadzone badania wykazują, że paliwo spełnia wymagania jakościowe, koszt tych badań ponosi Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jako zarządzający systemem monitorowania i kontrolowania jakości paliw, na podstawie umowy zawartej z akredytowanym laboratorium.

Biorąc powyższe pod uwagę, należy stwierdzić, iż zarzut Przedsiębiorcy dotyczący niewłaściwości Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w zakresie prowadzenia niniejszego postępowania, jest bezzasadny.

Odnosząc się do stwierdzenia Strony, że skoro tylko jedna z metod badawczych potwierdza niewłaściwą jakość paliwa, nie oznacza to że paliwo takie jest niewłaściwej jakości, a zatem dopiero negatywny wynik badań obydwoma metodami, stanowi o wadliwej jakości paliwa, należy wyjaśnić co następuje.

Badania jakości paliw, prowadzone są przez akredytowane laboratoria w oparciu o obowiązujące przepisy w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych. Na podstawie delegacji ustawowej zawartej w art. 3 ust. 2 pkt 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw Minister Gospodarki wydał rozporządzenie w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych, w którym w lutym 2012 r. wprowadził zmiany oznaczenia parametru odporność na utlenianie dodając oznaczenie parametru w h.

W myśl § 1 pkt 2 ww. rozporządzenia, wymagania jakościowe dla paliw ciekłych – w tym oleju napędowego, stosowanych w pojazdach wyposażonych w silniki z zapłonem samoczynnym oznaczonych kodami CN 2710 19 41 określa załącznik nr 2 do rozporządzenia, w którym określona jest m. in. odporność na utlenianie, metody tzw. gramowej (g/m^3) oraz godzinowej (h). Metoda gramowa została opisana w normie PN-EN 12205 co jest zgodne z ppkt 12.6 pkt II do załącznika do rozporządzenia z dnia 25 marca 2010 r. w sprawie metod badania jakości paliw ciekłych. Metoda godzinowa została wykonana w oparciu o inną normę, a mianowicie normę PN ISO 15751, co jest z kolei zgodne z ppkt 12.4 pkt II załącznika do rozporządzenia z dnia 25 marca 2010 r. w sprawie metod badania jakości paliw ciekłych.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał, iż metoda opisana w normie PN-EN 15751 jest obowiązująca i wynika z rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 25 marca 2010 r. w sprawie metod badania jakości paliw ciekłych (Dz. U. z 2010 r. Nr 55, poz. 332) tj. pkt II ppkt 12.6

załącznika. Zgodnie z § 1 pkt 2 ww. rozporządzenia metody badania jakości oleju napędowego stosowanego w pojazdach, ciągnikach rolniczych, a także maszynach nieporuszających się po drogach, wyposażonych w silniki z zapłonem samoczynnym, oznaczonego kodem CN 2710 19 41 - w zakresie poszczególnych ich parametrów określa załącznik do tego rozporządzenia.

Metoda godzinowa jest dodatkową metodą wykonywaną obowiązkowo dla oleju napędowego zawierającego powyżej 2% estrów metylowych kwasu tłuszczowego (FAME), a w badanej próbce nr 1208/12/5714 zawartość FAME wynosiła 5,5% (V/V).

W świetle powyższych przepisów oraz akt administracyjnych sprawy Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, opierając się na wynikach badań przeprowadzonych przez Instytut Nafty i Gazu w Krakowie, stwierdził, że pobrana w dniu 24 października 2012 r. próbka oleju napędowego nie spełnia wymagań jakościowych określonych w rozporządzeniu, z uwagi na zaniżony parametr odporność na utlenianie, który wyniósł 9,5 h, przy wymaganiach jakościowych min. 20 h, a zatem niespełnienie przez badaną próbkę powyższego parametru świadczy o niespełnieniu wymagań jakościowych przez badane paliwo. Dla stwierdzenia niespełnienia wymagań jakościowych, a w konsekwencji zobowiązania Przedsiębiorcy do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań, bez znaczenia jest, ile parametrów i w jakim stopniu zostało naruszonych.

Odnosząc się do zarzutu Strony, iż w zaskarżonej decyzji zastosowano odpowiedzialność solidarną wspólników spółki cywilnej, należy wyjaśnić, iż postępowanie przed Prezesem UOKiK jest postępowaniem administracyjnym, toczącym się w oparciu o przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, mającym na celu zobowiązanie przedsiębiorcy do uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań próbki paliwa. W oparciu o przepisy powołane w sentencji i treści decyzji, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zobowiązał Stronę, tj. wspólników spółki cywilnej do solidarnego uiszczenia wskazanej w treści decyzji kwoty. Kwotę tą wspólnicy mogą uiścić w dowolny sposób, np. równych częściach, czy tylko jeden ze wspólników w całości.

Mając na względzie stanowisko Strony, iż ewentualne konsekwencje stwierdzenia paliwa złej jakości powinni ponieść jego dostawcy, należy zauważyć, iż relacje pomiędzy Stroną, a dostawcami paliwa są relacjami wynikającymi z umów nie będących przedmiotem niniejszego postępowania. Niemniej jednak należy wyjaśnić, że zgodnie z art. 23 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw w przypadku stwierdzenia, w wyniku kontroli, niewłaściwej jakości paliwa Zarządzający niezwłocznie wyznacza przedsiębiorcę, który dostarczył paliwo do przedsiębiorcy, u którego stwierdzono paliwo niewłaściwej jakości w celu przeprowadzenia kontroli. W związku z powyższym w dniach 19 i 20 listopada 2012 r. przeprowadzono kontrolę u dostawców, tj. Safari Sp.j. z siedzibą w Lublinie i Petrodon Venna Sp. z o.o. z siedzibą w Białej Podlaskiej. Pobrane próbki oleju napędowego, spełniały wymagania jakościowe. Wypada także dodać, iż zgodnie z art. 31 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, kto wytwarza, transportuje, magazynuje lub wprowadza do obrotu paliwa ciekłe, biopaliwa ciekłe, gaz skroplony

(LPG), sprężony gaz ziemny (CNG) lub lekki olej opałowy niespełniające wymagań jakościowych określonych w ustawie, podlega grzywnie od 50.000 zł do 500.000 zł lub karze pozbawienia wolności do lat 3.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał, po dokonaniu ponownej analizy zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego oraz uwzględnieniu okoliczności wskazanych przez Stronę w toku postępowania odwoławczego, że decyzja nr DIH-2 Nr 10/2013 z dnia 4 lutego 2013 r. była prawidłowa, a tym samym brak jest podstaw do jej uchylecia.

Zważywszy na przedstawione okoliczności należało postanowić, jak w sentencji. Decyzja niniejsza jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Na decyzję, zgodnie z art. 53 § 1 i art. 54 § 1 w związku z art. 3 § 2 pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 ze zm.) przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie 30 dni od dnia doręczenia skarżącemu rozstrzygnięcia w sprawie.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Małgorzata Krasnodębska - Tomkiel

Otrzymują:

1. Szymon Brodzik, P.W. Szymon Brodzik, Agnieszka Brodzik S.C. „AJS” – Szymon Brodzik, ul. Mełgiewska 79, 21-040 Świdnik.
2. Agnieszka Brodzik, ul. Mełgiewska 79, 21-040 Świdnik.